

# Spis treści

|                                                                                    |           |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Wprowadzenie . . . . .                                                             | 7         |
| <b>Rozdział 1</b>                                                                  |           |
| <b>Platon, Erazm, Kierkegaard i Lipiec o mądrości i miłości . . . . .</b>          | <b>13</b> |
| 1.1. Meandry mądrości . . . . .                                                    | 13        |
| 1.1.1. Mądrość „duchowa” (heroizm Sokratesa) . . . . .                             | 16        |
| 1.1.2. Mądrość „cielesna” (hedonizm Głupoty) . . . . .                             | 19        |
| 1.1.3. Mądrość „oświecona” (humanizm Erazma) . . . . .                             | 21        |
| 1.2. Meandry miłości . . . . .                                                     | 24        |
| 1.2.1. Miłość „metafizyczna” w <i>Uczcie</i> Platona . . . . .                     | 24        |
| 1.2.2. Miłość „estetyczna” w <i>Dzienniku uwodźciciela</i> Kierkegaarda . . . . .  | 36        |
| 1.2.3. Miłość „aksjologiczna” w <i>Świecie wartości</i> Lipca . . . . .            | 43        |
| <b>Rozdział 2</b>                                                                  |           |
| <b>Schopenhauer o woli i mądrości życiowej . . . . .</b>                           | <b>51</b> |
| 2.1. Wola zakłeta w ciele . . . . .                                                | 51        |
| 2.1.1. Ciało jako bezpośredni oraz pośredni przedmiot poznania . . . . .           | 52        |
| 2.1.2. Mechanizmy poznawcze w obrębie różnych form cielesnych . . . . .            | 60        |
| 2.1.3. Cielesne uwarunkowania działania sprawczego . . . . .                       | 66        |
| 2.1.4. <i>Principium individuationis</i> a cielesna odrębność indywiduum . . . . . | 72        |
| 2.2. Mądrość życiowa (według) Schopenhauera . . . . .                              | 80        |
| <b>Rozdział 3</b>                                                                  |           |
| <b>Arystoteles, Kant, Hegel i Nietzsche o myśleniu filozoficznym . . . . .</b>     | <b>89</b> |
| 3.1. Drugi „przewrót kopernikański” . . . . .                                      | 89        |
| 3.1.1. „Przewrotna” filozofia Kanta . . . . .                                      | 90        |
| 3.1.2. „Przewrotna” krytyka przewrotu . . . . .                                    | 94        |
| 3.1.3. Nowy przewrót w filozofii Nietzschego . . . . .                             | 99        |
| 3.2. Ponowne przemyślenie problemu myślenia . . . . .                              | 103       |
| 3.2.1. Arystoteles i początki myślenia logicznego . . . . .                        | 104       |
| 3.2.2. Hegel i „cielesne” ugruntowanie myślenia u Nietzschego . . . . .            | 110       |

## Rozdział 4

### Schopenhauer o człowieku „metafizycznym” i Heidegger

|                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|
| o człowieku „ontologicznym” . . . . .                                  | 117 |
| 4.1. Schopenhauerowska koncepcja „zwierzęcia metafizycznego” . . . . . | 117 |
| 4.1.1. Specyficzne cechy bytu ludzkiego . . . . .                      | 117 |
| 4.1.2. Przyczyny nieuchronności cierpienia . . . . .                   | 122 |
| 4.1.3. Perspektywa pośmiertnej „nieśmiertelności” . . . . .            | 127 |
| 4.2. „Ontologiczna antropologia” wczesnego Heideggera . . . . .        | 132 |
| 4.2.1. Problem bycia i jestestwo . . . . .                             | 134 |
| 4.2.2. Bycie-w-świecie, troska i trwoga . . . . .                      | 139 |
| 4.2.3. Bycie ku śmierci, mowa i czas . . . . .                         | 145 |

## Rozdział 5

### Frankl o „pełnym” człowieku i sensie życia . . . . .

|                                                                            |     |
|----------------------------------------------------------------------------|-----|
| 5.1. Nieredukcjonistyczna koncepcja człowieka . . . . .                    | 153 |
| 5.1.1. Ograniczenia psychoanalizy Freuda . . . . .                         | 153 |
| 5.1.2. Antropologia dymensionalna Frankla . . . . .                        | 161 |
| 5.2. Ukierunkowanie na sens życia . . . . .                                | 169 |
| 5.2.1. Frustracja egzystencjalna, nerwica noogenna i logoterapia . . . . . | 170 |
| 5.2.2. Duchowość człowieka i sens wiary w nadsens, czyli w Boga . . . . .  | 175 |

## Rozdział 6

### Eliade, van der Leeuw, Girard i inni o mitach w kulturze

### i *quasi*-kulturze . . . . .

|                                                                          |     |
|--------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.1. Wieczne powroty: człowiek wobec problemu czasu i historii . . . . . | 187 |
| 6.2. Geneza kultury i religii: moc czy przemoc? . . . . .                | 195 |
| 6.2.1. Kreatywne działanie mocy . . . . .                                | 195 |
| 6.2.2. Destrukcyjne działanie przemocy . . . . .                         | 203 |
| 6.3. <i>New Age</i> : oświecona filozofia czy ciemna teozofia? . . . . . | 210 |
| 6.3.1. Poprzez (samo)transcendencję ku wyższej świadomości . . . . .     | 210 |
| 6.3.2. Era Wodnika z perspektywy nowej syntezy dziejów . . . . .         | 213 |
| 6.3.3. Psychotechnologie w służbie łączności ze wszech-światem . . . . . | 216 |
| 6.3.4. „Nowo-wiekowa” wiedza <i>contra</i> tradycyjna wiara . . . . .    | 219 |
| 6.4. Kultura fizyczna („cielesna”): językowe sensy i nonsensy . . . . .  | 222 |
| 6.4.1. Gra językowa – grą o poznanie . . . . .                           | 223 |
| 6.4.2. Struktura językowa a świat . . . . .                              | 225 |
| 6.4.3. Od kodu w przekazie językowym do symbolu w kulturze . . . . .     | 228 |
| 6.4.4. Ekwiwalencja (języków) postrzegania i tworzenia świata . . . . .  | 231 |

|                        |     |
|------------------------|-----|
| Bibliografia . . . . . | 235 |
|------------------------|-----|

|                       |     |
|-----------------------|-----|
| Indeks osób . . . . . | 239 |
|-----------------------|-----|